

РЕШЕНИЕ

№ 37992

гр. София, 17.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 24.10.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Миглена Николова

ЧЛЕНОВЕ: Даниела Гунева
Младен Семов

при участието на секретаря Евгения Стоичкова и при участието на
прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **8217** по описа за **2025** година
докладвано от съдия Миглена Николова, и за да се произнесе взе предвид
следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от АПК вр. чл. 63в от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на И. Ц. Д. от [населено място] и с проц.представител адв. М.
срещу Решение № 2280/23.06.25г по нахд № 5670/25г на СРС, НО, 121ви състав, с което е
потвърдено НП № ЗОП-98#4/06.03.25г, издадено от Председател на Сметната палата на Република
България, с което на касатора е наложено на осн. чл. 256, ал. 2 от Закона за обществените поръчки
(ЗОП)- административно наказание „глоба“ в размер на 731.74лв за нарушение на чл. 17, ал. 1
вр. чл. 20, ал. 3, т. 2 от ЗОП.

В кас.жалба се сочи, че Решението е проц. и мат.незаконосъобразно, като се моли за отмяната му
и отмяна на НП, претендират се разносики за двете инстанции. Твърди се, че СРС не е обсъдил
възраженията на наказаното лице, вкл. че: в НП няма описание на смекчаващите и отегчаващите
вината обстоятелства, липсва произнасяне относно вината, не са обсъдени възраженията срещу
АУАН, нарушени са чл.42 ал.1 т.3 и чл.57 ал.1 т.5 от ЗАНН, погрешно е приета за дата на
нарушението- 14.11.22г, закупуването на диоптрични очила не е доставка на стока по см. на чл.3
ал.1 т.2 от ЗОП, а е услуга по чл.3 ал.1 т.3 от ЗОП/изработване на диоптрични очила/. Решението
не е достатъчно мотивирано и не е ясно защо е потвърдено НП.В съд.заседание адв.М. поддържа
жалбата и сочи, че с Решение № 33860/16.10.25г на АССГ е прието, че аналогично НП, издадено
на същото лице за друг период, е било постановено при съществени проц.нарушения, поради

което е отменено от съда.

Ответникът – Председател на Сметната палата на Република България, се представлява от юрк.В., която оспорва жалбата и моли за отхвърлянето ѝ, претендира юрк.възнаграждение за двете инстанции в размер на 160лв. Моли да се вземе предвид съдебната практика, че при закупуването на диоптрични очила на стойност над определен праг -следва да се проведе съответната на този праг процедура по обществена процедура по ЗОП. Моли и цитираното Решение на АССГ/касаещо друго НП/, да се прецени съобразно съдебната практика.В Отговор по жалбата и в писмени бележки се допълва, че:Решението е правилно и законосъобразно; нарушението е безспорно извършено; наказаното лице е възложител по см. на чл.5 ал.2 т.13 от ЗОП; надвишен е мин.праг по чл.20 ал.3 т.2 от ЗОП в относимата редакция/64 050.53лв без ДДС/, като не е приложен относимия ред- да събере оферти с обява или да покани определени лица; АНО е разгледал всички възражения и доказателства при постановяването на НП, вкл. смекчаващи и отегчаващи вината обстоятелства, наличие на по-благоприятен закон и хипотезата по чл.28 от ЗАНН; нарушението е виновно извършено, доказана е субективната страна, дори да не е доказан пряк умисъл; няма нарушения във формата на АУАН и НП, посочена е дата на нарушението и тя е правилно определена; за периода 01.01.-31.12.22г работещите в КРС са закупували диоптрични очила-без сключен договор за обществена поръчка по реда на ЗОП, като на 14.11.22г общата стойност без ДДС е надвишила 30 000лв, т.е. именно на 14.11.22г е възникнало задължението на възложителя да проведе съответната процедура, а не е провел такава; закупуването на диоптрични очила е доставка на стоки съгл. чл. 3 ал.1 т.2 от ЗОП.Прави се възражение за претендирания адв.хonorар.

Прокурорът от СГП дава заключение, че касационната жалба е неоснователна.

Съдът намира жалбата за допустима, като депозирана в срока и съобразно изискванията на АПК, от лице с активна проц.легитимация, пред надлежния съд, срещу решение по чл. 63в от ЗАНН, поради което следва да се разгледа по същество.

Решението се обжалва като проц. и мат.незаконосъобразно, като съгл. чл.218 от АПК -Кас.състав следи за неговата валидност, допустимост и мат.законосъобразност служебно, а проверява за проц.незаконосъобразност и явна несправедливост на наказанието - само ако са посочени в кас.жалба като пороци.

Касационната инстанция не е съдебна инстанция, която непосредствено събира, проверява и анализира доказателствените материали. Затова тя не може да установява нови фактически положения, различни от включените в предмета на доказване факти и обстоятелства, приети за установени от въззивната инстанция. Касационният съд само контролира правилното приложение на материалния и процесуалния закон, поради което не може да подменя вътрешното убеждение на инстанциите по същество, на които е възложено да обсъждат резултатите от проведеното съдебно следствие.

Съдът намира Решението на СРС за валидно и допустимо, както и за проц. законосъобразно, но за мат.незаконосъобразно, поради следното:

1/ СРС се е произнесъл при правилно установена фактическа обстановка, която напълно се подкрепя от доказателствата по делото, вкл. свид.показания на актосъставителя. Същите са

анализирани и ценени правилно, разгледани са възраженията на наказаното лице. Няма допуснати съществени проц.нарушения на СРС при събирането и цененето на доказателствата. СРС е преценил, че АУАН и НП са проц. и мат.законосъобразни - по подробно изложени мотиви.

Установено е безспорно, че Д. е възложител по смисъла на чл. 5, ал. 2 т.13 от ЗОП, както и че липсва проведена съответната на прага от 30 000лв - процедура по обществена поръчка. В случая са установени кумулативните изисквания по отношение на обект, субект и стойност на обществената поръчка - за възникване на основание за прилагане на ЗОП. Установено е, че Д. /като Председател на КРС, респ.работодател/, е издал Заповед на 31.10.22г - да се осигурят средства за закупуване на диоптрични очила от служителите на КРС/в изпълнение на задължението си на работодател по чл.9 ал.1 от Наредба №7/15.08.05г/. В Заповедта е посочен максимален размер – по 400лв на служител, който размер ще бъде изплатен със заплата за м.11.22г/ако се представи на работодателя фактура с касов бон и документ за мед.преглед- до 18.11.22г/ , или със заплата за м.12.22г/ако се представи на работодателя фактура с касов бон и документ за мед.преглед- до 30.11.22г/. Видно от представените Рекапитулации/подробно описани в АУАН и в НП/, изплатени са били от работодателя на служителите общо 73 174.23лв с ДДС за целта-закупуване на диоптрични очила за 2022г /64 050.53лв без ДДС/, съответно изплатени им със заплатите за м.11.22г и за м.12.22г. Никъде не е посочено на кои дати са били изплатени заплатите за м.11.22г и за м.12.22г, както и какви суми са изплатени от работодателя на двете дати. Видно от представени на проверяващите 16бр. фактури за закупуване на очила от служителите– всички тези фактури са от 14.11.22г, още на тази дата стойността на закупените от служителите очила е била 33 324.44лв без ДДС , т.е. сумата по фактурите за закупуване на очила е достигнала прага от 30 000лв без ДДС. Датата на фактурата е датата на данъчното събитие, а като получател по фактурите е посочена КРС, а не конкретния служител. Приложимата за този праг/когато общ. поръчка ще има прогнозна стойност между 30 000лв и 70 000лв без ДДС/ процедура е тази по чл.20 ал.3 т.2 от ЗОП- събиране на оферти с обява или покана до определени лица. Установено е, че такава процедура не е проведена. В случая не е приложен предвидения в закона ред за възлагане на обществената поръчка съобразно стойността на поръчката.

Неоснователно е възражението на касатора, че закупуването на диоптрични очила не е доставка на стока, а е услуга-изработване на диоптрични очила. Ако се приеме тази теза, то тогава работодателят следваше да изплаща на служителите не сумите за закупени от тях стоки-очила, а само по-малките суми за заплатената от тях услуга-изработване на очила. Тъй като в крайната цена на закупени диоптрични очила се включва и сумата за тяхното изработване/освен материалите/, която сума за изработване винаги е по-малка от цената на готовия продукт.

Относно санкцията: Правилно и АНО, и СРС са приели, че чл.256 ал.2 от ЗОП следва да се приложи в редакция- ДВ бр.102/19г, като следващата редакция- ДВ бр.88/23г/в сила от 22.12.23г/ не е по-благоприятен закон по см. на чл.3 ал.2 от ЗАНН. Правилно е определен и размерът на санкцията - 1% от изплатената сума с ДДС /73 174.23лв/. Размерът е фиксиран и не зависи от смекчаващи или отегчаващи вината обстоятелства.

И АНО, и СРС са изложили мотиви защо не е налице хипотезата на чл.28 от ЗАНН. Кас.състав също намира, че не е налице хипотезата чл.28 от ЗАНН, тъй като нарушението не се отличава с по-ниска степен на общ.опасност от всички останали нарушения от този вид.

Правилно е прието от АНО и СРС, че е налице и субективната страна на деянието/извършено е виновно/, без да се конкретизира конкретната форма на вина. Възложителят е следвало да предвиди/в кръга на служебните му задължения е/, дори да не е доказан пряк умисъл за нарушаване на ЗОП. Кас.състав счита, че още при издаване на Заповедта си на 31.10.22г, възложителят е можел да изчисли прогнозната максимална стойност на плащанията за закупуване на очила /като се знае броя на служителите в КРС към този момент и че е предвидена сума по 400лв максимум на човек/. Но дори да е имал тази прогнозна стойност, нарушението е извършено на датата, когато е преминал прага от 30 000 лева без ДДС, а не при издаването на Заповедта на 31.10.22г.

2/ Кас.състав намира, че мат.незаконосъобразност на Решението се състои в следното:

а/ Нарушението е извършено на 14.11.22г и е по чл.20 ал.3 т.1 от ЗОП, като тогава действа ЗОП в редакция съгл. ДВ бр.62/22г /предвижда се праг 30 000лв -70 000лв/.

б/ АУАН е издаден на 07.10.24г, като тогава действа ЗОП в редакция съгл. ДВ бр.67/24г /предвижда се праг 50 000лв - 100 000лв, въведен от 01.01.24г съгл. ДВ бр.88/23г/.

Следователно, още преди повдигане на обвинението с АУАН, преминаването на праг от 30 000лв вече не е съставомерно деяние по чл.20 ал.3 т.2 от ЗОП.

След 01.01.24г не съществува правно-регламентирано задължение на възложителя да провежда процедура по обществена поръчка при преминаване на праг от 30 000лв без ДДС. След като вече няма такова регламентирано задължение, няма и предвидено наказание за неизпълнение на такова задължение/несъществуващо/. Следователно, при липса на предвидено такова нарушение, е отпаднала и наказуемостта му.Налице е хипотезата на чл. 3 ал.2 от ЗАНН- настъпил по-благоприятен закон в хода на производството. Към настоящия момент/след 01.01.24г/, задължението на възложителя е различно /следва да проведе процедура по обществена поръчка при преминаване на праг от 50 000лв без ДДС/. Само при неизпълнение на такова задължение ще е налице нарушение, наказуемо след 01.01.24г. СРС не е приложил правилно чл. 3 ал.2 от ЗАНН, като изводът му за съставомерност на деянието и след 01.01.24г е неправилен.

Решението на СРС като мат.незаконосъобразно следва да бъде отменено и Кас.състав да се произнесе по същество. Съставът намира по изложените съображения и НП за незаконосъобразно, като същото следва да се отмени. Видно от доказателствата, на 14.11.22г/датата на нарушението според АНО/- няма преминал праг от 50 000лв без ДДС. Такъв праг има преминал в случая, но на по-късна дата/неясно коя/.

В този смисъл и практика на АССГ- канхд. № 22/20г на същия докладчик.

При този изход на спора, на касатора се следват разноски за двете инстанции. Претендира се адв.хonorар- по 960лв с ДДС /800лв без ДДС/- за всяка от двете инстанции, общо 1920лв с ДДС /1600лв без ДДС/. Възражението на ответника за прекомерност на honorара е неоснователно. Съгл. приложимите в случая чл.18 ал.2 вр. чл. 7 ал.2 т.1 от Наредба №1/04г - мин.размер за 1 инстанция е 400лв без ДДС /480лв с ДДС/. Фактическата и правна сложност на производството обаче, както и обема на извършеното проц.представителство на наказаното лице/множество и разнородни аргументи в негова защита/, обуславят в достатъчна степен претендирания размер на адв.хonorар.

Водим от горното и на осн. чл. 221 ал.1 и чл. 222 ал.1 от АПК, Кас.състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 2280/23.06.25г по нахд № 5670/25г на СРС, НО, 121ви състав, по касационна жалба на И. Ц. Д. от [населено място]

И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВИ:

ОТМЕНЯ НП № ЗОП-98#4/06.03.25г, издадено от Председател на Сметната палата на Република България.

ОСЪЖДА Сметната палата на Република България да заплати на И. Ц. Д. от [населено място] сумата от 1920лева разноски за двете инстанции.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

Председател:

Членове: